

Przegląd najciekawszych centrów dla przyszłych naukowców

Głównym celem Centrów Nauki jest pobudzenie ciekawości, bo to właśnie ona motywuje do tego, aby więcej wiedzieć i chętniej się uczyć.

Rodzice, nie żałujcie czasu i pieniędzy na odwiedzanie ich z dziećmi!

Warszawa – Centrum Nauki Kopernik

Największe i najbardziej wszechstronne centrum nauki w Polsce, jedno z największych w Europie. Ekspozycja podzielona jest na sześć interdyscyplinarnych galerii z ponad 450 eksponatami. Tu muzyka idzie ramię w ramię z biologią, a matematyka z architekturą. Nauka wchodzi w świat emocji, a nawet sami zwiedzający mogą stać się też przedmiotem obserwacji. Znajdziemy tutaj siedem wystaw stałych, przeznaczonych dla uczestników w różnym wieku (od dwulatków po dorosłe osoby), Teatr Wysokich Napięć oraz Teatr Robotyczny. Zwiedzanie całości zajmie nam prawie cały dzień.

Wystawy stałe to:

Majsternia – przy stołach warsztatowych można tu samodzielnie podejmować wyzwania inżynierskie, naukowe, logiczne, mając do dyspozycji przedmioty codziennego użytku – słomki, papier, spinacze, kulki, gumki. Bez dokładnych instrukcji, bez ocen, bez limitów czasowych.

Człowiek i środowisko – przedmiotem obserwacji jest Twoje ciało, jego sprawność, ograniczenia i możliwości. Zagłębisz się w tajemnice zmysłów, postrzegania czasu i funkcjonowania w otaczającym środowisku;

Strefa światła – opowiada o świetle, otaczając Was półmrokiem. To idealne warunki, aby przenieść się w przestrzeń iluzji optycznych, poznać rozmaite formy promieniowania elektromagnetycznego;

Świat w ruchu – możecie się tu dowiedzieć np. jak rozchodzą się fale dźwiękowe oraz światło, a także w jaki sposób wprawiane są w ruch palce dłoni.

Re: generacja – w tej galerii nauka wchodzi w krainę emocji. Idź tropem zagadek własnego umysłu;

Teatr Robotyczny – pierwszy na świecie teatr, w którym grają roboty;

Bzzz! – dla najmłodszych (2-6 lat) Jak wygląda świat oczami węża? Co kryje się we wnętrzu kalejdoskopu? Jak pachnie lis? Trzeba dotykać, wąchać, sprawdzać, burzyć i układać;

Korzenie cywilizacji – przyjrzyjcie się kamieniom milowym naszej cywilizacji, przypatrzcie jej największym zdobyczom: pismu, filozofii, sztuce, technice;

Teatr Wysokich Napięć – mimo, że znajdziesz się w bezpiecznej klatce Faradaya, chroniącej przed polem elektrostatycznym, poczujesz tu napięcie na każdym kroku;

Park Odkrywców – zielony teren pomiędzy CNK a Mostem Świętokrzyskim, to miejsce, gdzie można wypocząć nad brzegiem Wisły, a także poeksperymentować z dźwiękiem, na różnych znajdujących się tam eksponatach np. Szeptaczach. Znajduje się tu także galeria plenerowa oraz scena letnia.

Toruń – Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy

To interaktywne centrum promujące nowoczesną komunikację naukową. Tutaj zwiedzający samodzielnie przeprowadzają doświadczenia, badają zjawiska z różnych dziedzin nauki, poznają prawa przyrody. Na przestrzeni 5 tys. m², na 6 kondygnacjach znajduje się przestrzeń wystawiennicza, pracownie naukowe, sale ekspozycyjne. A wszystko to w zaadaptowanym gmachu zabytkowych XIX-wiecznych dawnych młynów Richtera. Wizytówką instytucji jest Wahadło Foucaulta, umożliwiające obserwację zjawiska obrotu Ziemi wokół własnej osi. Sercem toruńskiego eksponatu jest 35-kilogramowa, chromowana kula wypełniona piaskiem, zawieszona na 33-metrowej linie, biegnącej od dachu po parter placówki przez wszystkie kondygnacje. Dzięki temu wahadło jest widoczne z każdego piętra.

W Centrum można oglądać kilka wystaw stałych oraz wziąć udział w warsztatach tematycznych.

- Wystawy stałe: **Wahadło Foucaulta, O obrotach, Rzeka, przeŻycie, przeBudowa, Idee, Połącz się**
- Wystawy czasowe: np. **Krajobrazy Antarktyki, Wielki Makro Świat, Przytul Polskę**
- Centrum Innowacyjnej Edukacji: **Ścieżki dorastania**

Łódź – Eksperymentarium w Manufakturze

Nauka nie ma tu tajemnic i staje się przyjemnością. Każdy może samodzielnie poznawać zagadnienia z wielu dziedzin nauki (magnetyzmu, elektryczności, dynamiki, optyki, mechaniki, akustyki i dźwięku, biologii czy chemii) poprzez możliwość wykonywania ciekawych doświadczeń na profesjonalnych przyrządach i interaktywnych stanowiskach). Twórcy Eksperymentarium organizują warsztaty i wykłady oraz prowadzą Akademię Interaktywną pod patronatem Politechniki Łódzkiej i Uniwersytetu Łódzkiego. Znajdziecie tam też miejsce, gdzie zaopatrzyć się w zabawki i gry sprzyjające ćwiczeniu umysłu.

Gdynia – Centrum Nauki Experiment

Interaktywna wystawa jest trzonem Centrum, a wokół niej prowadzonych jest wiele działań mających na celu, komunikowanie nauki w ciekawy sposób np.: pokazy naukowe, warsztaty, wykłady, spotkania na piknikach, przyrodnicze zajęcia terenowe, cykle wykładów dla rodzin z dziećmi, zajęcia dla grup szkolnych i dla nauczycieli.

Wystawa dzieli się na części:

Hydroświat (uwielbiane przez dzieci eksperymenty i zabawy z wodą: poznawanie zasad działania śluzy, tamy czy śruby Archimedesa a także tworzenie własnego dwumetrowego wiru);

Drzewo Życia – część poświęcona różnym zjawiskom przyrody(np. jak widzą zwierzęta czy przeżyj sam trzęsienie ziemi);

Akcja: Człowiek – poznacie tu tajniki funkcjonowania ludzkiego ciała;

Niewidoczne Siły czyli co nie co o prawach fizyki (np. poznawanie natury dźwięku czy istoty elektryczności); Wirtualny Świat Wynalazków Leonarda Da Vinci – do skorzystania z tej części potrzebne będzie Wam urządzenie mobilne typu smartfon lub tablet;

Barwy ze słońca – tymczasowa wystawa prezentująca fascynujące zjawiska ze świata optyki.

Gdańsk – Centrum Hewelianum

Nowoczesne centrum nauki mieszczące się w zabytkowych obiektach architektury militarnej. Zajmuje się popularyzacją nauki, organizując interaktywne i multimedialne wystawy w nowoczesny sposób pokazujące oblicza nauki.

Wystawy stałe to: **Energia, Z energią i pracownia REenergii , Dookoła Świata, Łamigłówwka, Warsztat wyobraźni, sala „W dżungli wyobraźni. Kreatywny plac zabaw”, Zabawy z historią, Wehikuł Czasu – Człowiek i pocisk, pracownia Galeria ruchu, Planetarium mobilne STELLAEBURGUM.**

Centrum organizuje plenerowe wystawy, pokazy science show, wykłady popularnonaukowe.

Kraków – Ogród Doświadczeń

Pierwszy sensoryczny park edukacyjny w Polsce. Idea tego przedsięwzięcia została przeniesiona na grunt krakowski z Norymbergii, gdzie taki park działał już od wielu lat. Na terenie 6 hektarów znajduje się blisko 60 urządzeń edukacyjnych z zakresu optyki, akustyki i mechaniki np.: dzwony rurowe, równoległe zwierciadła, kołyska Newtona, ksylofon, magiczne stożki, kamerton, kamienne cymbały, lustra walcowe i wiele innych.

Mobilna Pomysłowa Fabryka zaprasza! Wystawa składa się z zestawu instalacji do samodzielnego eksperymentowania i poznawania zagadnień fizycznych i technicznych. W Pomysłowej Fabryce obowiązuje zasada „dotknij, sprawdź, zrozum”. Uczestnicząc w wystawie m.in.: zbudujecie most bez użycia ani jednego gwoźdźca, weźmiecie udział w złudzeniach optycznych, poznacie funkcjonowanie mózgu ludzkiego, zrozumiecie zjawisko zorzy polarnej czy usłyszycie z jakim opóźnieniem rozchodzi się dźwięk. Wystawa ma charakter mobilny.

Szczecin – Eureka

Wystawa interaktywnych doświadczeń. Znajdziemy na niej ponad 80 urządzeń, najczęściej prostych, celowo unika się tutaj naszpikowania techniką. Przy eksponatach znajdują tabliczki z opisami, zawierającymi zarówno polecenia wobec zwiedzających, aby wykonali konkretną czynność i doprowadzili do konkretnego skutku, jak i fizyczne wyjaśnienie zjawiska. Jednym z ciekawszych eksponatów jest wielka kula słoneczna czyli dynamicznie zmieniający się obraz Słońca, wykonany ze zdjęć z sondy SOHO. Na wystawie istnieje specjalnie miejsce dla niegrzecznych dzieci... które podłącza się do napięcia 500 000 Voltów ;). W innym miejscu Szczecina tzn. w gmachu głównym Muzeum Narodowego, znajduje się druga część wystawy, poświęcona astronomii, z niewielkim planetarium.

opracowała: Elżbieta Lorenc